Publicat pe (https://bnm.md)

30.04.2012

Raport anual 2011

Raport Anual, 2011 [1]

Sumar

Anul 2011 a fost marcat de numeroase evenimente economice, sociale, politice, naturale, care au contribuit la schimbarea climatului economic mondial. Creşterea semnificativă a preţurilor la produsele alimentare şi la petrol, nivelul ridicat al şomajului, ratele înalte ale inflaţiei, consolidarea bugetară, au provocat perturbări în activităţile economice şi au creat presiuni asupra bugetelor personale ale consumatorilor. De asemenea, în ultimele trimestre ale anului 2011 au apărut semnale privind înrăutăţirea situaţiei economiei mondiale, focarul principal constituind problema datoriilor suverane din economiile dezvoltate, manifestată în principal în ţările zonei euro.

Ţările asiatice au fost puternic afectate de decelerarea cererii mondiale, în principal Japonia, puternic afectată şi de cutremurul din luna martie 2011. Economiile emergente au înregistrat un ritm relativ înalt de creştere, însă acesta a fost temperat de înăsprirea politicii monetare, precum şi de efectele nefavorabile generate de propagarea instabilităţile financiare la nivel internaţional.

Preţurile mondiale s-au majorat semnificativ pe parcursul anului 2011, evoluţia acestora fiind influenţată pozitiv de avântul economic din China şi alte ţări asiatice, de majorarea preţurilor resurselor energetice ca urmare a tensiunilor politice din Orientul Mijlociu şi Africa de Nord, de perturbarea circuitului internaţional al produselor în urma cutremurului din luna martie 2011 din Japonia. Din acest motiv, pe parcursul anului mai multe Bănci Centrale au înăsprit politica monetară, astfel contribuind la atenuarea presiunilor inflaţioniste. De asemenea, unele ţări s-au confruntat cu presiuni inflaţioniste adiţionale, generate de deprecierea monedelor naţionale.

Economia Republicii Moldova pe parcursul anului 2011 a consemnat o creştere de 6.4 la sută faţă de anul precedent, preponderent datorită recuperării economice a principalilor parteneri comerciali, fapt ce a determinat o evoluţie ascendentă a exporturilor, care s-au majorat cu 28.6 la sută, astfel generând o contribuție pozitivă maximă la creșterea PIB. În acelaşi timp, consumul gospodăriilor populaţiei s-a majorat cu 8.5 la sută, preponderent datorită majorării surselor de finanţare în perioada respectivă şi a generat, astfel, un impact pozitiv semnificativ la dinamica PIB. O contribuţie pozitivă, dar mai modestă, a fost generată şi de creşterea formării brute de capital, în timp ce consumul administraţiei publice a avut o evoluţie negativă în perioada de referinţă. Creşterea cererii interne a favorizat majorarea importurilor cu 19.3 la sută. În anul 2011 s-au înregistrat evoluţii pozitive în toate sectoarelor economiei. Similar anului precedent, cele mai mari contribuţii la creşterea PIB se datorează majorării valorii adăugate brute din ramurile aferente serviciilor. Industria a înregistrat un ritm de creştere inferior celui din anul 2010, iar construcţiile, în pofida evoluţiilor pozitive din ultimii doi ani, încă nu au atins nivelul de până la criza

economică.

La sfârşitul anului 2011 ritmul anual al inflaţiei a constituit 7.8 la sută, în timp ce nivelul anual al inflaţiei de bază a înregistrat valoarea de 6.1 la sută în luna decembrie 2011. În consecinţă, diferenţa dintre ritmul IPC şi cel al inflaţiei de bază a constituit 1.7 puncte procentuale, conturând astfel continuarea influenţei semnificative din partea factorilor nemonetari asupra procesului inflaţionist în Republica Moldova. La formarea ratei inflaţiei anuale în luna decembrie 2011 cel mai mult au contribuit preţurile la serviciile reglementate (2.7 puncte procentuale), ca rezultat al majorărilor de tarife la gaz, energie electrică şi termică, efectuate în primăvara şi toamna anului 2011. Preţurile la produsele alimentare au contribuit cu 2.5 puncte procentuale la ritmul anual al inflaţiei, ca urmare a propagării efectelor de runda a doua în rezultatul majorării preţurilor la combustibili şi a tarifelor la gaz şi energie electrică de la începutul anului 2011. În acelaşi timp, creşterea preţurilor la produsele alimentare a fost stimulată de condiţiile meteorologice adverse pentru anumite culturi, cât şi de majorarea acestora pe pieţele externe. Totodată, o contribuţie majoră (1.9 puncte procentuale) a fost exercitată de creşterea preţurilor la bunurile şi serviciile aferente inflaţiei de bază, cauzată de efectele de runda a doua, ca urmare a majorării serviciilor reglementate, preţurilor la combustibil şi a preţurilor la produsele alimentare, dar şi a creşterii cererii din partea populaţiei în prima jumătate a anului 2011. Fluctuaţiile preţurilor la petrol pe piaţa mondială, amplificate de tensiunile din Orientul Mijlociu şi Africa de Nord de la începutul anului 2011, împreună cu deficitul de gaz lichefiat din trimestrul III, 2011, au determinat creşterea preţurilor la combustibili, care au contribuit la formarea inflaţiei anuale cu 0.7 puncte procentuale

Cuantificând situaţia macroeconomică, tendinţele şi estimările indicatorilor macroeconomici pe termen mediu, perspectivele inflaţiei pe termen scurt şi mediu, în condiţiile eventualelor incertitudini şi provocări din perioada de referinţă, precum şi în scopul ancorării presiunilor inflaţioniste, Banca Naţională a Moldovei a promovat pe parcursul anului 2011 o politică monetară prudentă.

Reacţia Băncii Naţionale a Moldovei la intensificarea presiunilor inflaţioniste în ianuarie–noiembrie 2011 a constat în accentuarea progresivă a trendului de creştere a restrictivităţii politicii ratei dobânzii, iniţiat în luna ianuarie 2011. Astfel, BNM a operat trei ajustări crescătoare ale ratei dobânzii de politică monetară, nivelul acesteia fiind majorat de la 7.0 până la 10.0 la sută. Totodată, temperarea creşterii preţurilor spre finele anului 2011 şi gradul înalt de incertitudine a economiei mondiale, au determinat banca centrală să-şi relaxeze politica monetară, iniţiind în luna noiembrie 2011 un trend prudent de reducere a ratei dobânzii de politică monetară, prin efectuarea a două diminuări consecutive ale acesteia, cu amplitudinea de 0.5 puncte procentuale şi, respectiv, de 1.0 puncte procentuale (ultima fiind aplicată începând cu 6 ianuarie 2012).

Componentele cadrului operaţional al politicii monetare, specific strategiei de reducere a inflaţiei, au fost intens solicitate în anul 2011. Conjunctura anului 2011, caracterizată de menţinerea excesului de lichiditate pe piaţa monetară şi amplificarea presiunilor inflaţioniste, a determinat BNM să menţină gestionarea fermă a surplusului de lichiditate din sistemul bancar şi să acţioneze din poziţia de debitor net în raport cu sistemul bancar.

În scopul creşterii eficacităţii gestionării lichidităţii de pe piaţa monetară, BNM a majorat, începând cu luna ianuarie 2011, scadenţa certificatelor BNM de la o săptămână la două săptămâni.

Pe ansamblul anului 2011 rata medie ponderată a operaţiunilor de sterilizare s-a cifrat la 8.54 la sută anual, faţă de 6.74 la sută anual înregistrată în anul precedent.

În scopul contracarării presiunilor inflaţioniste şi pentru a îmbunătăţi mecanismul de transmisie a deciziilor de politică monetară ale Băncii Naţionale, în condiţiile unei pieţe de capital nedezvoltate şi

abundenţei de lichidităţi din sistemul bancar, norma rezervelor obligatorii în anul 2011 a fost majorată de două ori cu câte 3.0 puncte procentuale, înregistrând la finele anului 2011 nivelul de 14.0 la sută din mijloacele atrase în lei moldoveneşti, valute neconvertibile şi valute liber convertibile.

În anul 2011 mecanismul rezervelor obligatorii a continuat să exercite funcţiile de control monetar si management al lichidităţii sistemului bancar. Pe parcursul anului în regimul rezervelor obligatorii au intervenit modificări importante vizând majorarea termenului perioadelor de urmărire a mijloacelor atrase şi menţinere a rezervelor obligatorii, majorarea normei rezervelor obligatorii, precum şi aplicarea unei norme a rezervelor obligatorii de zero la sută din mijloacele atrase incluse în baza de calcul, a căror scadenţă este mai mare de 2 ani.

Începând cu luna ianuarie 2011, conform prevederilor Hotărârii Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr. 227 din 18 octombrie 2010, băncile autorizate au trecut la o perioadă lunară de urmărire a mijloacelor atrase şi de menţinere a rezervelor obligatorii. Extinderea termenului de menţinere a rezervelor obligatorii pentru o perioadă de o lună a contribuit la îmbunătăţirea cadrului operaţional al Băncii Naţionale a Moldovei şi la distribuirea mai uniformă a lichidităţilor în interiorul sistemului bancar pe parcursul perioadei de menţinere a rezervelor obligatorii.

Gestionarea fermă a lichidităţilor din sistemul bancar a urmărit asigurărea funcţionării adecvate a pieţei monetare, menţinând echilibrul dintre stabilitatea preţurilor şi relansarea economiei naţionale.

Astfel, lichiditatea pe termen lung pe sistemul bancar la situaţia din 31 decembrie 2011 a constituit 0.7, iar cea curentă - 33.2 la sută. Ambii indicatori au fost respectaţi de către toate băncile, cu excepţia BC „Universalbank" SA. De menţionat că prin Hotărîrea nr. 272 din 25 noiembrie 2011 a fost instituită administrarea specială asupra BC „Universalbank" SA.

O condiţie obligatorie a implementării regimului de ţintire directă a inflaţiei constă în menţinerea unui curs valutar flexibil. Astfel, BNM a limitat intervenţiile pe piaţa valutară la sumele necesare, fără a se opune trendului pe termen lung al ratei de schimb a leului moldovenesc.

Pe parcursul anului 2011 rezervele valutare ale statului s-au majorat cu 14.4 la sută, până la 1965.3 mil. USD la 31 decembrie 2011, care acoperă 3.6 luni de import.

În anul 2011 BNM a intervenit pe piaţa valutară internă preponderent în calitate de cumpărător de valută străină, intervenţiile fiind efectuate în scopul atenuării fluctuaţiilor excesive ale cursului de schimb al monedei naţionale în raport cu dolarul SUA şi asigurarea pieţei valutare cu lichidităţi.

De menţionat că, conform Regulamentului cu privire la suficienţa capitalului ponderat la risc, începând cu 31 decembrie 2011 cuantumul capitalului minim necesar a fost stabilit în mărime de 150.0 mil. lei. La 31 decembrie 2011 la toate băncile capitalul de gradul I corespundea capitalului minim stabilit, cu excepţia BC „Universalbank" SA. Media suficienţei capitalului ponderat la risc pe sistem la 31 decembrie 2011 (raportul valorii capitalului normativ total la activele ponderate la risc pe sistem) se menţine în continuare la un nivel înalt – 30.4 la sută (nivelul minim reglementat în Republica Moldova este de 12.0 la sută) şi indică un înalt grad de siguranţă a băncilor determinat de existenţa unui potenţial de efectuare a operaţiunilor riscante fără afectarea capitalului.

Ponderea creditelor nefavorabile (substandard, dubioase şi compromise) în total credite a constituit 10.7 la sută la 31 decembrie 2011, sau cu 2.6 puncte procentuale mai puţin comparativ cu finele anului 2010.

Banca Naţională a Moldovei reiterează că va promova şi în continuare un caracter prudent al politicii

monetare, monitorizând şi anticipând evoluţiile macroeconomice interne şi ale mediului internaţional, astfel încât prin utilizarea instrumentelor de politică monetară să asigure menţinerea stabilităţii preţurilor pe termen mediu şi creşterea economică de durată.

Vezi și

Tag-uri
Piaţa monetară [2]
Piaţa valutară [3]
Sistemul de plăți [4]
Politică monetară [5]
strategia [6]
supraveghere [7]
rata inflației [8]

Sursa URL:
https://bnm.md/ro/content/raport-anual-2011

Legături conexe:

[1] https://bnm.md/files/2011_ro.pdf [2] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Piaţa monetară [3] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Piaţa valutară [4] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Sistemul de plăţi [5] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Politică monetară [6] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=strategia [7] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=supraveghere [8] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=rata inflației